Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

[redacted]

Aan Minister van WenP

Datum
9 november 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Contactpersoon
[redacted]

Bijlage(n)
2

nota

Invoeringstoets wijziging Participatiewet t.b.v. werkvoorzieningen visueel beperkten

Aanleiding

Sinds 1 januari 2024 kunnen mensen met een visuele beperking die onder de Participatiewet vallen, voor intermediaire activiteiten, vervoersvoorzieningen en meeneembare voorzieningen terecht bij UWV in plaats van bij de gemeente. Bij de invoering van deze wijziging is met UWV en de Tweede Kamer afgesproken om na één jaar een invoeringstoets uit te voeren.

UWV heeft deze invoeringstoets afgerond. Met de bijgevoegde Kamerbrief biedt u de toets aan de Tweede Kamer aan en reageert u op de uitkomsten.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

- de bijgevoegde Kamerbrief en deze, met de invoeringstoets van UWV als bijlage, aan de Tweede Kamer te verzenden.
- de voorgestelde vervolglijn: de aandachtspunten met UWV bespreken en eerst het lagere gebruik nader duiden, voordat wordt besloten of aanvullend onderzoek meerwaarde heeft.

1

Kernpunten

- De invoeringstoets geeft een overwegend positief eerste beeld van de centralisatie bij UWV. De geïnterviewden waarderen vooral de specialistische expertise, de uniforme toegang tot voorzieningen en de soepele overgang van onderwijs- naar werkvoorzieningen. Er zijn geen signalen dat andere typen werkvoorzieningen nodig zijn of dat sprake is van onjuistheden in de uitvoering.
- De toets bevat ook aandachtspunten. Cliënten ervaren de beslistermijn soms als lang en hebben behoefte aan toegankelijke communicatie. Gemeenten en UWV-medewerkers weten niet altijd direct wie verantwoordelijk is en hoe de doelgroep kan worden herkend. Dit kan de vindbaarheid van het juiste loket en de behandeling van aanvragen vertragen.

2

- Het aantal bereikte personen is aanzienlijk lager dan vooraf werd verwacht. Van januari 2024 tot en met november 2025 ontvingen 28 personen met een visuele beperking die onder de Participatiewet vallen één of meer voorzieningen; in totaal ging het om 42 toegekende aanvragen. Vooraf werd verwacht dat UWV jaarlijks circa 240 extra personen zou helpen. Die raming was gebaseerd op het aantal jongeren met een visuele beperking dat jaarlijks van school komt.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Invoeringstoets wijziging Participatiewet t.b.v. werkvoorzieningen visueel beperkten

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 2 Auteur: Aartsen, A.A. Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Hoe wordt dit knelpunt opgepakt?

- De invoeringstoets geeft geen uitsluitsel over de oorzaken van het lagere aantal bereikte personen. Op basis van de toets kan niet worden geconcludeerd dat dit verschil het gevolg is van niet-gebruik. Ook is niet duidelijk wat er met een deel van de doelgroep gebeurt na afronding van een opleiding.
- UWV beveelt verdiepend onderzoek aan. In de Kamerbrief stelt u voor eerst met UWV na te gaan welke beschikbare gegevens meer inzicht kunnen geven in het lagere gebruik en hoe de ontwikkeling van het gebruik kan worden gevolgd. Op basis daarvan beziet u of aanvullend onderzoek meerwaarde heeft. Er wordt op dit moment geen afzonderlijk vervolgonderzoek toegezegd.

Toelichting

- De centralisatie betreft onder meer vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteiten en meeneembare voorzieningen. Gemeenten blijven verantwoordelijk voor re-integratie en arbeidsbemiddeling en voor de eventuele inzet van een jobcoach.
- Met de wetswijziging is beoogd specialistische kennis landelijk beschikbaar te maken, de toegang tot voorzieningen te vereenvoudigen en de kansen van mensen met een visuele beperking op duurzaam werk te vergroten.
- Voor het kwalitatieve deel van de invoeringstoets zijn vier cliënten, één vertegenwoordiger van een gemeente, zeven UWV-medewerkers en twee deskundigen geïnterviewd. De bevindingen geven een eerste beeld van de ervaringen in de praktijk. De invoeringstoets is geen beleidsevaluatie en doet geen uitspraak over de doeltreffendheid of doelmatigheid van de wetswijziging.
- Met deze Kamerbrief wordt een motie van het lid De Kort afgedaan. Deze riep op om de resultaten van de invoeringstoets met de Kamer te delen en hierbij aandacht te hebben voor de taakverdeling tussen gemeenten en UWV, waarbij gemeenten de taak van arbeidsbemiddeling en inzet van de jobcoach hebben behouden voor mensen met een visuele beperking die onder doelgroep van de Participatiewet vallen. Uit de invoeringstoets zijn geen knelpunten gebleken die voortvloeien uit de huidige taakverdeling, waardoor er geen aanleiding is om deze taakverdeling te heroverwegen.
- De verzending van de Kamerbrief en de voorgestelde vervolgstappen hebben op dit moment geen directe financiële of juridische gevolgen. Na uw akkoord worden de Kamerbrief en de invoeringstoets aan de Tweede Kamer verzonden.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief	Verzenden aan TK	
2	Invoeringstoets	Bijlage bij verzending	